

Kodeks bezpiecznych zachowań dla osób dorosłych:

1. w komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek należny każdemu człowiekowi jako osobie ukochanej przez Boga i powołanej do życia;
2. respektuj prawo każdego dziecka do sprawiedliwego traktowania i uznania jego wyjątkowości, a biorąc pod uwagę sukcesy i postępy w rozwoju, doceniaj wysiłek i zaangażowanie;
3. słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku, poziomu rozwoju i danej sytuacji, z powagą podchodź do ich niepowodzeń, starając się udzielić im pomocy i wsparcia, jakich w danym momencie potrzebują;
4. nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj dziecka;
5. rozmawiaj z dziećmi spokojnie, umiarkowanym tonem głosu, komunikaty dostosuj do ich poziomu rozwoju, starając się zachować kontakt wzrokowy; podniesiony ton głosu dopuszczalny jest tylko i wyłącznie w sytuacjach wynikających z zagrożenia bezpieczeństwa dzieci;
6. nie masz prawa ujawniać osobom nieuprawnionym informacji wrażliwych dotyczące dziecka, tj. informacji o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej; nie rozmawiaj o sytuacji dziecka w obecności innych dzieci;
7. podejmując decyzje dotyczące funkcjonowania dziecka w przedszkolu, postaraj się poinformować je o nich odpowiednio wcześniej, uważnie wysłuchaj jego oczekiwań i potrzeb;
8. szanuj prawo dziecka do wyrażania swoich poglądów, oczekiwań, potrzeb, kierując się jego bezpieczeństwem, zdrowiem i dobrem;
9. Twoja postawa wobec dziecka wyrażona w zachowaniu i wypowiedziach nie może zawierać żartów, obraźliwych uwag odnoszących się do sfery osobistej dziecka; nie możesz wykorzystywać wobec dziecka władzy i przewagi fizycznej;
10. w sytuacji, gdy dziecko zagrożone jest wypadkiem lub urazem, masz prawo zdecydowanie odsunąć dziecko od źródła zagrożenia i odebrać mu niebezpieczny przedmiot., jeśli na terenie placówki przebywa specjalista (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, terapeuta, logopeda), możesz wyprowadzić dziecko w miejsce wyciszenia, jeśli nie ma specjalisty w instytucji, to ty powinieneś zapewnić warunki bezpieczeństwa dziecku i grupie;
11. zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy;
12. pamiętaj, że do **właściwych zachowań wobec nietykalności dziecka należą:**
  - 1) poklepanie po ramieniu lub plecach;
  - 2) uścisk dłoni;
  - 3) dotykane rąk, barków;

- 4) trzymanie się za ręce, np. podczas modlitwy;
- 5) trzymanie dzieci za ręce podczas spaceru czy zabawy;
13. pamiętaj, że istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, jeśli:
  - 1) jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, np. ze względu na smutek dziecka, tęsknotę za opiekunem;
  - 2) jest ochroną przed upadkiem, atakiem lub inną szczególną sytuacją, np. w sytuacji napadu złości i fizycznej agresji oraz zachowań zagrażających dziecku lub innym dzieciom;
  - 3) jest sposobem na realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub ściśle wiąże się z pracą i metodami terapeutycznymi oraz zostało to omówione z opiekunami dziecka;
14. pamiętaj, że do **niewłaściwych zachowań wobec nietykalności dziecka należą**:
  - 1) wszelkie formy dotyku, o których wiemy, że dane dziecko ich nie akceptuje;
  - 2) dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych;
  - 3) klepanie w uda;
  - 4) łaskotanie;
  - 5) masaże poza zajęciami terapeutycznymi czy rehabilitacją;
  - 6) całowanie, zwłaszcza w usta;
  - 7) kładzenie się lub spanie obok dziecka;
  - 8) okazywanie czułości w miejscach wyizolowanych;
  - 9) komentowanie wyglądu fizycznego;
  - 10) gry i zabawy, w których dochodzi do powyżej opisanych niewłaściwych zachowań;
  - 11) stosowanie kar cielesnych;
  - 12) szarpanie, popychanie, potrząsanie;
  - 13) niedozwolone są wszelkie inne zachowania, które w naszej kulturze stanowią przekraczanie granic intymności;
15. pamiętaj, że dzieciom przysługuje prawo do prywatności, w szczególności sposób prawo to winno być respektowane w takich miejscach jak: szatnie, łazienki i toalety, w wymienionych wyżej miejscach nie możesz w żaden sposób ingerować w ich prywatność, w tym wykonywać im zdjęć i nagrywać, zadbaj, by zdjęć nie robili sobie nawzajem sami podopieczni lub ich rodzice;
16. pamiętaj, że na fotografowanie dzieci w innych sytuacjach i upublicznianie ich zdjęć należy uprzednio uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów, to dotyczy również produkcji materiałów filmowych;
17. nie możesz wyręczać dzieci ani pomagać im w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie itp.), o ile są w stanie wykonać te czynności samodzielnie;
18. jeżeli dzieci ze względu na wiek albo własne ograniczenia nie są w stanie wykonać tych czynności samodzielnie, zawsze powinieneś udzielać pomocy przy tych czynnościach, pamiętając o godności drugiej osoby i dyskrecji;

19. zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym krzywdzenia seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania, takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, w takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo, by pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic;
20. pamiętaj, że kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy;
21. w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomocy dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety;
22. w miarę możliwości zadbaj, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała inna osoba;
23. jeśli do Twoich podstawowych obowiązków należą pielęgnacja i opieka higieniczna nad dziećmi to powinieneś zostać przeszkolony w kierunku ochrony przed krzywdzeniem;
24. dobrą praktyką będzie ustalenie z rodzicami sposobu wykonywania czynności higieniczno-pielęgnacyjnych szczególnie wobec młodszych dzieci i tych o szczególnych potrzebach edukacyjnych;
25. pamiętaj, że podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju, w sytuacji zbiorowego wyjazdu dopuszcza się nocowanie wychowawcy z grupą dzieci (zielone przedszkola, nocki na zakończenie przedszkola);
26. powinieneś być gotowy do szybkiego reagowania i wyjaśniania sytuacji niejednoznacznych, które mogłyby zostać zinterpretowane jako nieodpowiednie zachowanie (np. przypadkowy kontakt fizyczny, który mógłby zostać potraktowany jako naruszenie nietykalności cielesnej), dobrą praktyką jest w takich przypadkach sporządzenie notatki służbowej oraz poinformowanie o zdarzeniu innego pracownika placówki;
27. pamiętaj, że każdy, kto będzie świadkiem jakiegokolwiek niewłaściwego zachowania ze strony innego dorosłego, powinien zareagować, by chronić dzieci przed krzywdzeniem, ma on także obowiązek poinformowania o tym osobę odpowiedzialną i/lub postępowania zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji, zakres interwencji świadka zdarzenia zależy od rodzaju zdarzenia;

